

"Kur'ân'ın vazife-i asliyyesi, daire-i rububiyetin kemâlât ve şununatını ve daire-i ubudiyetin vezâif ve ahvâlini tâlim etmektir." cümlesini izah eder misiniz?

"Daire-i rububiyet" denilince, Cenâb-ı Hakk'ın *zâtı, şununatı, sıfatları, isimleri ve fiilleri* anlaşılır. Allah, kendini insanlara, en büyük lütuf olarak, en mükemmel mânâda Kur'ân ile anlatmıştır.

"Ben insanları ve cinleri ancak bana ibadet etsinler diye yarattım." (Zariyat, 51/56)

âyetindeki **"ibadet"** lâfzını, müfessirlerimiz **"mârifet"** olarak izah ederler. Mârifet, yâni Allah'ı tanıma, O'na hakkıyla iman etme ve bu iman şuruyla ömür sürme.

Şimdi düşünelim; Allah'ı nasıl tanımalıyız ki sonumuz nâra, yâni ateşe çıkmasın. Bu sorunun cevabını Kur'ân'dan başka nerede bulabiliriz? İlâhî mârifet dersini en ileri seviyesiyle Kur'ân vermiştir. Bu mücerret bir dâvâ değildir. İlk nâzil oluşundaki tazelik ve berraklığıyla Kur'ân da ortadadır, tahrif olmuş semâvî kitaplar ve beşerî nazariyeler de.

Aradaki sonsuz farkı görebilmek için ince bir basiret gerekmiyor. Sadece insafı bir bakış kâfidir.

Gelelim Kur'ân'ın ikinci maksadına:

"Daire-i ubudiyetin vezaif ve ahvâlini tâlim..."

İnsan, Rabbine nasıl kulluk edecektir? O'na nasıl ve ne şekilde ibadet edecek ve bir kul olarak hayatını nasıl düzenleyecektir?

Kur'ân-ı Kerim'de ve Allah Resûlünün (asm.) sünnetinde hayatın her safhasına ait düsturlar mevcuttur. Resûlullah Efendimizin (asm.) her sözü, her hâli ve her fiili kaydedilmiş bulunuyor. Bir başka peygamber için bunu söylemek mümkün değil.

İnsan başıboş olamayacağına ve önünde ya ebedî saadet ya da sonsuz azap bulunduğuna göre, vicdanı bozulmamış ve doğru düşünme yeteneğini kaybetmemiş her insan, hayatına yön verecek bir ilâhî ferman ve yine her hâlini taklit edebileceği bir örnek şahsiyet arayacaktır.

Bu arayışını ön yargısız yaptığı takdirde, Kur'ân'ı bulacak ve Hz. Muhammed'e (asm.) kavuşacaktır. Kur'ân-ı Kerim, insanlık âlemine feyz akıtmağa başladığı Asr-ı saadette, yirmi üç sene gibi kısa bir zaman diliminde, yüz yirmi dört bin sahabe yetiştirmiştir. Her biri bir hidayet yıldızı olan bu müstesna insanlar hep O'nun meyveleridir.